

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Győzelmek napja

Galíciai és bukovinai seregeink megverték az oroszokat — Lengyelországban visszavertük az oroszok támadását — Déli csapataink öt szerb községet elfoglaltak — A török flotta ismét elsüllyesztett három orosz hajót — Német győzelmek a tengerparton és Lille körül — A németek a La Manche-csatornában elsüllyesztettek egy angol cirkálót

A különböző harcterekről legújabbán érkezett jelentések teljes harmoniában a szövetséges osztrák-magyar és német haderők számottevő sikereiről adnak hírt. És mintha az események logikus következménye volna, a felszólításunk nélkül, a saját maga életének védelmében segítő társul mellénk szegődött Törökország fegyverit is a szerenese kíséri.

Az orosz-török háború, bár az ellenségeskedések megkezdése óta immár négy nap eltelt, hivatalosan még mindig nem proklamáltatott. Az orosz nagykövet már elhagyta Konstantinápolyt, a másik két entente-állam képviselője szintén utra kész. Minden előkészület megtörtént tehát a diplomáciai viszony megszakítására Törökország és az entente között, a hadüzenet mindazonáltal késik. Mi lehet ennek a magyarázata? Aligha járunk távol az igazságtól, ha ennek a késedelemnek okát abban találjuk, hogy az entente csatlódtott a Balkán-államokban. Franciaország felszólítására, hogy a Balkán-államok nyilatkozzanak: a porta mellé állanak-e, vagy Törökország ellen foglalnak-e állást, még egyik állam sem válaszolt, de az eddigi hírekből bizonyosra vehetjük, hogy a felszólításra az entente sehonnán sem fog kedvére való választ kapni. Félhivatalos bolgár részről már tegnap elhangzott a kijelentés, hogy az orosz-török háború Bulgáriát nem készíti semlegességének elhagyására. Románia részéről sem kapott biztatást az entente, sőt Görögország, az entente legjobb indulatúan semleges balkáni barátja is azt mondja, hogy csak akkor fog fegyvert, ha Bulgária őt megtámadja. Ilyen körülmények között az entente — látván, hogy méregkeverő munkája csufos fiaskóval végződött — alighanem azon fog igyekezni, hogy visszacsinálja az orosz-török konfliktust. De szerencsére, kettőn áll a vásár. Törökország átlát az entente tervét és nem hagyja a döntést arra az időre, amikor majd megint egyedül áll. A kihuzott karkot Törökország nem rejti vissza hüvelyébe, hanem lesújt vele azokra, akik eddig folyton sebezhető oldalán, a tengeren, már erős csapást mért Oroszországra, amelynek Fekete-tengeri flottáját erősen megtizedelte a csütörtöki csatában.

A galíciai és a bukovinai hadszíntéren is

súlyos vereséget szenvedett az orosz az utóbbi napokban. A San mentén, valamint Turka és Sary-Sambor környékén vívott nehéz csaták a mi csapataink teljes győzelmével végződtek s a meghódított hadállásokon kívül az orosz foglyok ezreiről szóló híradás élénkíti Höfer mai jelentését. Ugyanez a győzelmesen folynak bukovinai harcaink, amelyeknek során a Csernovitzot ostromló oroszokat Fischer ezredes csapatai vad menekülésre kényszerítették. — Orosz-Lengyelországban küzdő seregeink szintén megkezdtek a harcot az orosz erőkkel, amelyeknek támadásait véresen visszaverték. — Az osztrák-magyar fegyverek győzelmeinek sorozatát déli seregeink egészítik ki, amelyek a Macva megtisztítása után állandóan előnyömlőben vannak Szerbia belseje felé, miközben újabb öt szerb helységet szállottak meg.

A nyugoti harctérről a németek újabb sikereit jegyezhetjük fel. A belgák utolsó talpalatnyi földjüket viz alá borították, de ezzel csak lassítják, de föltartóztatni nem képesek a németek előnyömlését az Északi-tenger partján. A nap krónikáját a németeknek egy ragyogó fegyverténye koronázza be: egy német torpedónaszád a brittek féltett La Manche csatornáján elsüllyesztett egy angol cirkálót.

Mai távirataink itt következnek:

Az orosz nagykövet elutazása

Konstantinápoly, november 1. (A sajtóalbizottság által engedélyezve.) Giers orosz nagykövet ma családjával együtt elutazott Konstantinápolyból. Általános feltűnést keltett, hogy az Oroszországgal nem ellenséges államok diplomatái valamennyien megjelentek a pályaudvaron, hogy búcsút vegyenek tőle, kivéve Anglia és Franciaország képviselőit. Az orosz nagykövetség az orosz nagykövetségre vitte levéltárát, az angol és a francia pedig az amerikai nagykövetségre.

A török flotta pusztításai a Fekete-tengeren

Berlin, november 1. A Tageblatt jelenti Konstantinápolyból:

A török flotta Noworossijsk kikötőjében 50 petróleum-tartályt felgyújtott, 14 katonai

szállítóhajót fenékebe furt, továbbá több gabonarakart és a drótnélküli táviró állomását elpusztította.

Odesszában a törökök fenékebe furtak egy orosz cirkálót, egy másik cirkálót súlyosan megrongáltak; valószínűleg ez a cirkáló is elsüllyedt. Öt másik szállító hajó súlyosan megrongálódott. Az orosz önkéntes segélyflottának egyik hajója szintén elsüllyedt. — Odesszában is felgyújtottak öt petróleum-tartályt.

Az oroszok Odesszában és Sebastopolban tüzértüzzel feleltek a bombázásra.

Elfogott orosz matrózok vallomásából, valamint abból a körülményből, hogy a Boszporus előtt megjelent orosz flottában egy aknalerakó is volt, kiderült, hogy az orosz flotta aknák lerakásával el akarta zárni a Boszporus bejáratát, hogy azután a Fekete-tengeren levő török hajókat a Márvány-tengeren maradt flottarésztől különválasztva, megsemmisíthesse a török hajóhadat. E váratlan támadással szemben, amelynek folytán arra lehetett következtetni, hogy az oroszok előzetes hadüzenet nélkül megkezdtek az ellenségeskedést, a török flotta üldözőbe vette és szétugrasztotta az orosz flottát.

Újabb három orosz hajó elsüllyesztése

Bécs, november 1. A Zeit jelenti, hogy a „Valta” és a „Kazbeck” orosz gőzösök a Fekete-tengeren elsüllyedtek.

Az elszánt Törökország

Konstantinápoly, november 1. (A sajtóalbizottság által engedélyezve.) A török lapok bejelentik, hogy Törökország a legerélyesebb védelemre van elszánva bárhonnán jövő támadás ellen, hiszen életéről vagy haláláról van szó.

Az I k d a m azt írja, hogy ha Oroszország félreértésnek minősíti a történeteket, úgy a konfliktus alapos vizsgálat után diplomáciai úton elintézhető.

Elvágott kábel

Szófia, november 1. (A sajtóalbizottság által engedélyezve.) Varna és Szófia között a kábelt elvágták.

Olaszország és az orosz-török háború

Berlin, november 1. A *Localanzeiger* jelenté Milanóból: A *Secolo* szerint a Balkán-államok után most már valószínűleg *Olaszország is belesodródik a háborúba*, bárha — teszi hozzá az irredentista újság — *más uton, mint ahogy várhatták volna.*

A *La Sera* szerint a háború legújabb fázisa rendkívüli jelentőségű *Olaszországra* nézve, amely szerencsésnek érezheti magát, hogy *puskaporát mindaddig szárazon tartotta.* A veszedelem azonban *Olaszországra* nézve egyre növekszik és legfőbb kötelessége, hogy *minden erejét kifejtse haderejének megerősítésére.*

Az olasz kormányválság

Róma, november 1. A kormány lemondása arra vezethető vissza, hogy *Rubini pénzügyminiszter 300 millió lírát kért hadi célokra, a kabinet többsége azonban ellene foglalt állást.* A pénzügyminiszter lemondott, mire *Salandra* miniszterelnök följánlotta az egész kormány lemondását a királynak. Hir szerint a király *Giolitti volt miniszterelnököt és külügyminisztert fogja megbízni az új kormány megalakításával.*

Giolitti korábbi kormányelnöksége és külügyminisztersége idején a hármasszövetség őszinte hívének vallotta magát. Kevéssel *San Giuliano* külügyminiszter halála előtt *Giolitti* úgy nyilatkozott, hogy *mindenben helyesli San Giuliano politikáját s hogy Olaszország semlegességét fön kell tartani.*

Görögország magatartása

Athén, november 1. *Törökország háborús akciója itt óriási meglepetést keltett.* Hivatalos helyen kijelentették, hogy *Görögország nem fog kilépni semlegességéből, hacsak Bulgária meg nem támadja.*

Athén, november 1. Az athéni lapok egyértelműen azt írják, hogy *Görögország a békét óhajtja s hogy a Balkán békéje Bulgáriától függ.*

800,00 török az oroszok ellen

London, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) *Pétervári katonai körök számításokat tesznek a török haderő nagyságát illetőleg. E számítások szerint Törökország félmillió katonát küldhet harcba Oroszország ellen, ezenkívül 300,000 főnyi sereget tartalékba helyezhet.*

Bécs tüntet Törökország mellett

Bécs, november 1. Ma este leikes tüntetések voltak Bécs utcáin Törökország mellett. Nagy tömegek vonultak a török nagykövetség palotája elé, ahol éltették Törökországot és a szultánt.

Teljes győzelem Turka vidékén

Budapest, november 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés.*

Orosz-Lengyelországban új harcok fejlődnek. A hadállásaink ellen intézett támadásokat visszavertük. Néhány ellenséges különítményt szétugrasztottunk.

A Turkától északra és Sary-Sambortól délre fekvő területen folyt több napos elkeseredett csata tegnap fegyvereinknek teljes győzelmével végződött. Az itt előre-

tört ellenséget: két gyaloghadosztályt és egy lövészdandárt összes hadállásaiból kiverjük. Csernovitzot tartják csapataink. — Az orosz ágyutüznek, amely főképen a görög keleti éresek székházára irányult, említésre méltó hatása nem volt.

HÖFER vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

1500 orosz fogoly a San mentén

Bécs, november 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Neue Freie Presse* jelenté:

A *Deutschmeister*-ezred tegnapelőtt különös sikereket aratott a San folyónál, amennyiben erős orosz csapatokat átsalt a folyón és azután mindnyájukat elfogta. 18 tiszt és 1500 katona került fogságba.

Nagy győzelmek Csernovitz körül

Csernovitz, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Az orosz parancsnok október 27-én egy parlamentair utján felszólította *Fischer Ede* csendőrezredest, a csernovitzi csapatok parancsnokát, hogy adja fel a várost, mert különben lövetni fogja. *Fischer* ezredes visszautasította a felszólítást, mire az oroszok ágyuzták *Csernovitzot*, de csekély kárt tettek benne. Október 30-án az oroszok újra bombázni kezdték a várost. Tüzérségünk viszonzta az ágyuzást és szétlőtte az orosz ítegeket.

Csernovitztól északra csapataink nagy orosz erőt megverték. Az oroszok pánikszérien menekülnek.

A németek harcai az oroszok ellen

Berlin, november 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *nagy főhadiszállás* közli:

Az északkeleti harctéren csapataink még tegnap is eldöntetlen harcban állottak az oroszokkal.

Téli háború

Pétervár, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve. A *Ruskij Invalid* hivatalos katonai lap azt írja, hogy a háború egész télen fog tartani, hacsak tulságos hideg nem lesz. Ellenkező esetben tavasszal folytatni fogják a háborút, amely egy év alatt befejezést nyer.

A németek sikerei a belga-francia harctéren

Berlin, november 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *nagy főhadiszállás* közli november 1-én:

Belgiumban a hadműveleteket áradások nehezítik meg, amelyeket az *Yser- és az Ypres-csatorna* Nieuport mellett zsilipjeinek elpusztításával idéztek elő. *Ypresnél* csapataink tovább nyomultak előre. Legalább 600 foglyot ejtettünk és az angoloktól néhány ágyut zsákmányoltunk.

Lilletől nyugatra harcoló csapataink is előrehaladtak. A *Waillynál* ejtett foglyok száma mintegy 1500-ra emelkedett.

Verdun és *Lille* környékén csak kisebb harcok folytak.

A csatorna menti véres csaták

Amsterdam, november 1. A *Tijd* haditudósítója borzalmakat közöl a nyugatflandriai

harctérről. *Az itteni csaták inkább a mészárszékre, mint a csatatérre emlékeztetnek.* A sebesültek ezrei összetört tagokkal vánszorognak vissza az itközetből, vagy fekszenek mindenféle kocsikban, amelyek észak felé vonulnak. A halottak ezrei hevernek szanaszét a mezőkön, sem idő, sem ember nincs, hogy eltemessék őket. A tüzérség kocsijai keresztül robognak rajtuk. A német ágyuk gyakran kénytelenek elhallgatni, mert gránátjaik oda hullanak, ahol németek, belgák és angolok vegyesen vannak, mert ez már nem az ágyuk, hanem a szuronyok harca. Ugy látszik, hogy a németeknek eltökélt szándékuk, hogy *Dünkirchenig és Calaisig nyomuljanak.*

A franciák fegyverszünetről beszélnek

Berlin, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) *Párisban kereskedőkörökben* azt beszélék, hogy a franciák és a németek három hónapos fegyverszünetet fognak kötni.

A La Manche-ban elsüllyesztett angol gőzös

London, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Hivatalosan jelentik, hogy egy német tengeralatt járó hajó torpedója a *La Manche* csatornában elsüllyesztette a „*Hermes*” régi angol cirkálót, amely *Dünkirchenből* hazafelé tartott. A cirkáló legénysége megmenekült.

Battenberg herceg fogoly?

Monchester, november 1. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) *Londonban* hire jár, hogy *Battenberg herceget*, aki a tengerészet első lordjának méltóságáról lemondott, *Dowerben* fogva tartják.

A *Morningpost* ezt írja *Battenberg herceg* lemondásáról: A nemzet méltányolja ugyan *Battenberg herceg* érdemeit, de a tengerészet első lordjának *angolnak kell lennie.*

Németülködés Angliában

Rotterdam, november 1. A németülködés Angliában egyre vadabb. Egyik újság a következőket írja: Ezidőszerint több mint tízezer naturalizált teuton van ebben az országban. Honosították őket, anélkül, hogy sejtették volna, hogy a német kémrendszer olyan arányokat ölt, amiről Belgium sorsa rántotta le a leplet. Világos tehát, hogy a helyzet revizióra szorul.

A *Weekly Dispatch* legutóbbi számában *Mr. Robert Blachtford* figyelemre méltó javaslattal szól ehhez a tárgyhoz. „*Minden német*, — mondja — akár fiatal, akár öreg, honosított vagy nem honosított, a lehetőség szerint kém. Minden kém súlyos károkat okozhat, ha szabadon szaladgál. Egy kém, sőt a kémek egész tömege sincs abban a helyzetben, hogy kárt okozzon, mihelyt szigorú őrizet alatt tartják. Az egyetlen bizonyos mód tehát: *elfogni vagy deportálni minden németet.* Minél magasabb társadalmi állása van valamely németnek, annál veszedelmesebb. — Amikor Franciaországban voltam, egy tiszt fölszólított, hogy ezt nyíltan kijelentsem. A tiszt tüzetesen megmagyarázta nekem, hogy teljesen céltalan dolog német szabókat és tanítókat szigorúan őrizni, vagy német pincédek kiűzni szállodáinkból, amíg gazdag és befolyásos németeknek teljes szabadságot engedünk. A gazdag német kereskedőket, a honosított németeket, akik a parlamenthez tartoznak, vagy nyilvános szolgálatban álla-

bb a mérsár-
tetnek. A se-
l vánszorog-
y fekszenek
szak felé vo-
ek szanaszét
nincs, hogy
jijai keresztül
uk gyakran
ránátjaik oda
k és angolok
em az ágyuk,
látszik, hogy
k, hogy Dün-
nak.

ryver-
élnek

tó-albizottság
kereskedő-kö-
nciák és a né-
szünetet fog-

ban el-
l gőzös

tó-albizottság
san jelentik,
ó hajó torpe-
elsüllyesztette
amely Dün-
rkáló legény-

oly?

(A sajtó-albi-
ndonban hire
aki a tengeré-
ról lemondott,

enberg herceg
nyolja ugyan
a tengerészet
ennie.

ban

németüldözés
k ujság a kö-
őbb mint tíz-
ben az ország-
il, hogy sejtet-
endszer olyan
sorsa rántotta
a helyzet re-

bbi számában
re méltó ja-
„Minden né-
akár öreg, ho-
lehetőség sze-
károkat okoz-
gy kém, sőt a
ban a helyzet-
yt szigorú őri-
bizonyos mód
minden néme-
állása van va-
edelmesebb. —
tam, egy tiszt
kijelentsem. A
a nekem, hogy
szabókat és ta-
német pincé-
nig gazdag és
s szabadságot
ereskedőket, a
parlamenthez
glgálatban álla-

nak, mindennek előtt pedig az antimilitarista briteket, akiknek jó régi nevük van, föl kellene szólítani, hogy egészségükre való tekintettel menjenek a kontinensre. Amíg Németország és Anglia háborút viselnek egymással, minden németnek Németországban vagy a fogolytáborban van a helye.

Győzelmes előnyomulá- sunk Szerbia belsejébe

Budapest, november 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés.)

Csapatunk, melyek annak idején a Macvába benyomultak, ott sodrony-akadályokkal védett kemény erődítésekre találtak; ezeken hosszas, nehéz harcok árán két nappal ezelőtt Ravajenél rést ütöttek s ma újabb nevezetes eredményeket értek el. Bár a szerbek kétségbeesett ellenállást fejtenek ki és noha a részben mocsaras Macva nehezen járható, a Száván és a Drinán átkelt összes csapatunk ma széles arcvonalon folytatták előnyomulásukat és bevették Ornabara, Banovopolje, Radenkovic, Glusci és Tahanovic helységeket.

POTIOREK, tábornagy.

PRÉMET A KATONÁKNAK!

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: „Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 38.” A posta ingyen szállítja a prém-kiutalmányokat.

„Kezdetén vagyunk a háborúnak“

Egy német államférfi nyilatkozata

Betmann-Hollweg birodalmi kancellár egyik politikai intimusa, miniszterviselt államférfi ma egy magyar hírlapíró előtt a következő nagyjelentőségű információkat adta a háboru eshetőségeiről:

— Mindannak ellenére, ami eddig a háboru színterén történt, ma még — eltekintve Belgiumtól — az összes harctereken a kezdetnél tartunk. A heves küzdelem, amely most a francia-belga tengerpart mentén folyik, egyáltalán nem jelenti a háborúnak Anglia ellen való újabb fejezetét. Ez a küzdelem csupán folytatása annak az igyekezetnek, hogy a csatorna partját a magunk számára biztosítsuk és aztán — eltekintve a mostani operációk jelentőségétől a francia-angol sereg elleni küzdelemben — az Anglia ellen irányuló operációk bázisává tegyük meg. A háboru végét csakis legnagyobb ellenséguinknek, Anglia hatalmának teljes és tökéletes megsemmisítése jelentheti Németország számára és ennek a lehetőségét csakis a Franciaországgal szemben elérendő döntő győzelmünk adja meg. Ez a győzelem lehetővé tenné, hogy a francia és belga tengerpartnak mintegy Cherbourgig leendő uralásával a tengerparti operációk bázisát délnek meghosszabbítsuk és a tengeri háboru számára azt a stratégiai szabadságot megteremtjük, amely ma még hiányzik. Tehát itt is még a kezdetnél tartunk, mert hiszen a döntés még Franciaországban sem történhetett meg.

— Csakis az idő és az időt kihasználó energia és kitartás tudja a katonai feltételeket a további vállalkozásokhoz megteremteni és azután e vállalkozások megkezdését lehetővé tenni. Az improvizálásnak még a szándéka is végzetes és vissza nem szivható kö-

vetkezmenyekkel járhat. És — mellékesen megjegyezve — épen ilyen elhibázott dolog lenne az újabban megnyilvánuló angol idegességet a háboru lezajlására kiható faktornak tekinteni. Ez az angol karakternek a félreismerését és az ellenség lebecsülését jelentené.

— A háboru hosszabb tartama más irányban is csak előnyöket ígér. Sokszor volt szó róla, hogy a világnak meg kell ismernie az igazat Németországról, a monarchiáról és a háboru okairól. Ehhez is idő kell. Gondoljunk azokra a mozgalmakra, amelyeket ez a nagy háboru most a földteke legtávolabbi vidékein is életre keltett. Gondoljunk a közeli és a távolabbi Keletre, a Fekete-tengerre, ahol a krími háboru óta első ízben szólalnak meg ismét az ágyuk. Gondoljunk Egyiptomra, Észak-Afrikára, Kínára, Afganisztánra és Indiára. — Bizonyos: építeni és számítani ezekre a mozgalmakra nem szabad, de ahhoz, hogy legyen belőlük valami, ami a mi ügyünkre hasznos, megint csak idő kell. Most az entente hatalmai mindent megtesznek, hogy e népeket megnyugtassák és hallgatásra bírják és ezért arra igyekeznek, hogy az európai háboru eseményeiről ez országok a valót meg ne tudják. Minél tovább tart a háboru, annál lehetetlenebbé válik, hogy ez a törekvés sikerrel járjon. Ha azonban most, vagy legközelebb egy kompromisszumos béke jönne létre Európában, ez a béke az Afrikában és Ázsiában készülő eseményeket a csirájában elfojtaná. És a háboru után tudnók csak meg, hogy csupán a hamis hírek és az európai események agyonhallgatása akadályozta ott meg a fégyveres szabadságforradalmak kitörését. És minden, még a tisztára akadémikus tárgyalása is a béke eshetőségeinek csak ártalmára lehet a mi ügyünkre, mert ellenségeink olesó tökélet kovácsolnának belőle azzal, hogy „Németország már kifáradt és véget akar vetni a küzdelemnek”. A közvélemény ugyitt, mint a monarchiában, nagy szolgálatot tenne az érte küzdő hadseregnek és a hazájának, ha nem foglalkoznék a békekötés kérdésével.

— Mindenki gondolkodjék úgy, mint Hindenburg tábornagy: „Remélem, hogy a háboru addig fog tartani, amíg minden meghajol a mi akaratunk előtt.” Világos, hogy így gondolkodik a német kormány, vele a monarchia vezetősége is. A békére addig, amíg az olyan nem lesz, amilyenek mi akarjuk, nem gondol egyetlen katona sem. Épen ezért nem szabad hitelt adni azoknak a híreszteléseknek se, hogy Berlin és Pétervár között már szövik a „megértés” szálait. Németország csakis orosz

könyörgésre és az egyesült német-osztrák-magyar sereg tökéletes diadala alapján fog Oroszországgal békétárgyalásokba bocsátkozni.

Megszállhatják-e a németek Angliát?

Csapatzállítás a csatornán — A német flotta szerepe — A 42-es mozsarak védőve

Berlin, november 1.

Az angol nemzetet már évtizedekkel a háboru kitörése előtt félelem töltötte el, ha arra gondolt, hogy a német hadsereg egyszer majd megkísérli az Angliában való partraszállást. Mikor más országokban karácsony táján az isteni béke gondolata töltötte el a lapok hasábjait: Angliában akkor is a német invázió félelmetes gondolata tartotta fogva a lelkeket. Elképzelhetjük, hogy milyen rettenésben élnek Albion sportedzett bátor férfiai most, midőn a rossz álom valósággá kezd alakulni. Mert az angolok nemcsak valószínűnek, hanem egészen bizonyosnak tartják, hogy a mostani háboru folyamán sor kerül a németek partraszállására. Alkalomszerű lesz ilyenformán, ha nagy vonásokban megismerkedünk a német partraszállás lehetőségével és keresztülvitelének egy-két módjával.

Bizonyos dolog, hogy katonai csapatoknak Anglia partjaira való átszállítása a mai hadihelyzet mellett lehetséges, bár rettenetes áldozatokba kerülő vállalkozás volna. — Keresztülvitelét megkönnyítené az, hogy a calaisi csatorna Dover és Calais közt mindössze harmincöt kilométer széles és más helyen se több negyven-ötven kilométernél. Nehézzé tenné pedig az, hogy a franciával egyesült angol hajóhad föltétlenül ura a tengernek.

A vállalkozás keresztülvitelének több módját ismerik. A legvalószínűbbek közül megemlítenek egyet-kettőt. Az egyik abban állana, hogy a csapatokkal megrakott és az angol partok felé utnak indított kereskedelmi hajókat az ellenséges flotta felé néző oldalon régebbi hadihajókkal és torpedónaszádokkal kísértetjük. Ezek a hajók nagyobb, öt-hét kilométer távolságra párhuzamosan haladnak a szállítóhajókkal és valószínűleg teljesen fel kell magukat áldozni abból a célból, hogy az átszállításhoz szükséges időt biztosítsák.

Bármilyen nagy is az ellenséges tulerő, a kísérő hadihajókat nem lehet percek alatt leküzdeni. (A kis Zentát százszoros tulerő több, mint negyedóra alatt tudta elsüllyeszteni; azonkívül megfelelő titoktartás mellett az ellenséges hajórajnak az átkelés helyére való jutása is elegendő időt vesz igénybe.) A csatorna áthajózása pedig a különböző helyeken alig tart tovább háromnegyed-másfél óránál.

A másik mód abban állana, hogy a német hadihajóraj nagy része kifutna a hadikikötőből és messze a tengeren maga után vonná az angol flottát, amely áhítozik az összecsapásra. Mialatt ott a harc lejátszódik és az eltávolodott angol-francia flotta visszatér, az átkelés megtörténhetik, igaz, hogy ez a német hadihajóraj nagy részének feláldozásába kerülne.

A harmadik mód a 42 centiméteres mozsarak óriási hordtávolságának kihasználásából állana. Az eddigi legnagyobb hajóágyuk legmesszebb hordtávolsága 14-15 kilométer volt, hatásos lőtávolságuk pedig legfeljebb 10-12 kilométerre tehető. A 42 centiméteres mozsarak hordtávolsága ezzel szemben 18

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden
november hó 2-án, 3-án

A NEMEZIS KEZE.

Előkelő társadalmi dráma 3 felvonásban.

AZ ÁRVIZ.

Életkép 2 felvonásban.

Állatfőkek. Természettudományi felvétel.
Dolff nagyon éhes. Bohózat.
Mondj igazat. Humoros.
Dömötörnek a feje fáj. Kacagtató.

Előadások este 6 órától folytatódagos hemenettel.

Rendes helyárak.

Szerdán — Csütörtökön
november hó 4-én, 5-én

A SZERELEM ÖSVÉNYÉBEN

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

kilométerig fokozható. Tizenöt kilométerig a fegyverek a leghatásosabb tüzelésre használhatók. A tenger partján felállított két, vagy több 42 centiméteres mozsár tüzelése tehát 15 kilométerre tartja távol az ellenséges hadihajókat, amelyeknek hatásos tüze ilyenformán nem éri el a partot.

A mozsarak előtt három kilométer széles, az ellenséges hajók hatásos tüzétől mentes sáv van, amelyben lehetőség van dereglyékre szerelt újabb két mozsárt három kilométerrel beljebb felállítani. Ha pár mozsár ilyen módon való beépítésével a harminchárom kilométer hosszú csatorna legkeskenyebb részén tehát az angol partokig érő tengersávot uralhatunk, amelyen a szállítóhajók elég veszélytelenül átjuthatnak. Bárhol jelennek is meg az ellenséges hadihajók, mozsaraink tüzevel azokat már három kilométerrel korábban löhetjük, mint ahogy azok a tüzet megkezdhetnék. Annál is inkább, mert az óriási csatahajó egy-egy ilyen lövés után esetleg víz alá is süllyeszthető dereglyéhez képest nagyon is nagy cél tárgya.

Sok más módja is van még a partraszállásnak. Bizonyos, hogy mind nagyon sok áldozatot követel, de bizonyos az is, hogy minden áldozattal felérne, ha egészen leküzdhetnénk Európa örökös békerontóját és véget vethetnők alattomos fondorkodásainak, amelyeknek átkos hatását a világtörténelemben lépten-nyomon megtalálhatjuk.

HIREK

Moltke nagybeteg. Berlinből táviratozzák, hogy Moltke tábornagyot, a német vezérkar főnökét, aki néhány héttel ezelőtt súlyosan megbetegedett, a főhadiszállásról Berlinbe vitték. Moltke állapota válságos.

A jövő évi termés. Sándor János belügyminiszter körrendeletben utasította a törvényhatóságokat, hogy tekintettel a háboru miatt elvont munkaerőre, aminek következtében a mezőgazdaság munkás nélkül maradt, ellenőrizték a vetés megtörténtét és ha másképpen nem lehet, közmunka igénybevételeivel gondoskodjanak arról, hogy a föld megmunkálatlanul ne maradjon.

U. Szabó Gyula dr. hősi halála. A református tanáregyesület központi igazgatósága ma délután a református főgimnázium tanácsstermében ülést tartott, amelyen Dóczi Imre elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyesület jegyzőjének, U. Szabó Gyula dr. ref. főgimnáziumi tanárnak a novemistói csatában történt hősi haláláról. Az egyesület jegyzőkönyvében örökitette meg a hazáért hősi halált halt, kötelességtudó, mindenkinek szeretetét kiérdemelt, derék tisztviselőjének érdemeit. Egyszermind szerény anyagi helyzetéhez képest szép összeget, 200 koronát juttatott a Vörös Kereszt debreceni fiókjának.

Letartóztatott katonalátogató asszonyok. A pétervárad katonai parancsnokság eltiltotta a déli vármegyékben táborozó katonák meglátogatását. Ennek a tilalomnak fittyet hányt vagy hatvan hódmezővásárhelyi asszony, akik fölpackoltak és a napokban meglátogatták Péterváradon tartózkodó népfőlkelő férjüket. — A vásárhelyi asszonyok azonban pórul jártak. A katonai parancsnokság valamennyiüket letartóztatta és ma is fogva tartja. De nemcsak az asszonyok kerültek lakat alá; letartóztatták azokat a népfőlkelő férjüket is, kik levélben értesítették asszonyaikat, hogy látogassák meg őket.

A Világháború Képes Krónikája. A Révai Testvér kiadásában megindult új vállalatnak most jelent meg a negyedik füzet, mely folytatólagosan, színes előadásban ismerteti a háború történetét. Az illusztrációkban bővelkedő munka legújabb számának főbb fejezetei a következők: A németek Belgiumban. — Lüttich megvétele — Harc a tengeren — Rommá lött francia kikötők. — A két csodahajó. — A békesüregítés. — Akik idegenben rekedtek. Stb. A mai hadviselés c. fejezetben pedig szakszerű ismertetést ad a léghajónak a háboruban való szerepléséről. Ezenkívül a háboru humora s más érdekes fejezetek teszik változatosabbá a füzetet, melyhez az állandó mellékletből Jókainak „A jövő század regénye” című művéből egy ív van csatolva. — Egy füzet ára 24 fillér. Előfizetés negyedévre 3 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Üllői-ut 18. szám.

A debreceni segítő-akció

Téli ruhát a katonáknak

A katonák részére téli ruhaneműt adományoztak: Neubauerné Ilonka 4 fejezdő, 4 csuklódvő, dr. Fejér Ferencné 3 fejezdő, Pethő Jánosné 4 fejezdő, 4 csuklódvő, özv. Jánossy Józsefné 5 csuklódvő, kötözőruhák, Debreceni Testvér-Egyesület 25 fejezdő, 8 csuklódvő, 2 térdvő, Mihó Gyuláné Nánás 9 csuklódvő, Nőipariskola 53 fejezdő, 14 lábszárvő, Schwarczkopf Henrikné 1 fejezdő, 1 csuklódvő, 1 szörme, Komlóssy Dezsőné 3 fejezdő, Kiss Lajosné 3 csuklódvő, 2 térdvő, 2 haskötő, 2 kapca, Hajduhadházi iskola 77 fejezdő, 4 csuklódvő, 3 térdvő, Haas Ilonka 1 fejezdő, Gara Alajosné 6 fejezdő, Zádor Lajosné 4 fejezdő, 2 csuklódvő, 1 térdvő, Köztisztviselési vállalat kötött dolgok, Hirschfeld Ibolyka 1 fejezdő, 1 csuklódvő, Kövendy Domokosné 3 fejezdő, 3 csuklódvő, Löwinger Aranka 3 csuklódvő.

A Vörös Kereszt ujságládája

A Vörös kereszt ujságládának e héten is sok-sok napilapot volt szíves adományozni a közönség. A többek között nagyobb adományok voltak a következők: Kurcz Dávid 10 Tolnai-lap, 61 Érdekes Ujság, Békés Lajos több képes folyóirat, Gelbmann Albert 80 Tolnai Világlap, Váradi Istvánné több képes folyóirat, Uray Sándor könyvek és illusztrált lapok, Békés Lajos-cég 200 képes német folyóirat, Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni fiókjá több füzetet, özv. Komlóssy Artúrné 48 Vasárnapi Ujság, 26 Érdekes Ujság. A Vörös kereszt szivar- és cigarettaládában e héten az alábbiak gyűltek be a közönségtől: Kézpénzben 9 korona; 83, 126 különféle cigaretták és 6 szivar. Árvay Nándika 80 cigarettát gyűjtött a sebesült katonák részére. A fenti adományokat köszönettel nyugtázza és újabb adományokat kér Sesztina Jenő (Piac-utca 23.).

Korona-Passage Telefon 3-28.

HÉTFŐN — KEDDEN
november hó 2-án, 3-án

A VÉGZET.

Diák történet 2 felvonásban.
A MAKRANCZOS HÖLGY.
Kittinő vigjáték 2 felvonásban.
A GYERMEK ÉS A KUTYA.
A kutya hűség meghatározó jelenetei 2 felvonásban.
Amerikai vízesések. Természeti felvétel.
Palkó és a dió. Kacagató.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsölye 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

Előadások este 6 órától folytatólagos bemenettel.

SZERDÁN — CSÜTÖRTÖKÖN
november hó 4-én, 5-én

A VALLOMÁS.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A DEUTSCH-Islelekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gyenge vajas liptól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA. Különlégességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Keresek

megvételre egy zongora fatokot becsomagolás céljából. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Sötét kék

gyalogos önkéntesi egyenruha közép magas termetre, teljesen új, használatlan állapotban olcsón eladó. Simonffy-utca 2/b I. em. balra.

Használt

jókarban levő takaréktűzhelyet keresek azonnali megvételre. Ajánlatok Kóródy Haju-utca 2. sz. alá kérek.

Falusy Károly

polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Mérték után készítek tiszturaknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Manulatur papiros kapható a kiadóban.

POROSZ KÖSZÉN

Poroszköszén estűzifa nagyban és kicsiben kapható SZENES REZSÓ szénkereskedőnél. Banffy-utca 4. szám. : Telefon 943.

Könyvtörlőanyag felvételnek a kiadóhivatalban.

2-3

uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.

Orvosok

legjobb köhögés elleni szernek jelzik és milliók használják

köhögés,

rekedtség, katarrhus, elnyálsódás, nyakfájás és szármárhurut, valamint meghűlés megakadályozása ellen.
Ezért nagyon kapos a katonáknál

a KAISER-féle Mell-Karamellák

2 fenyővel.

6100 közz. ig. bizonyítvány orvostól és magános-tól biztosítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes borból. Kapható Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér.

Mihalovits J., Gröz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kováts L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla, Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Sággy Ferenc, Batory Imre gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna és Központi drogériákban. — Ujfehértó Trón Gyulánál. — Erőmhályfalván Mátrai Ákosnál. — Derecskén Benkő Sándornál.

A DEBRECENI IPARI HITEL-SZÖVETKEZET

irodahelyiségét a mai naptól kezdve

Hunyadi-utca 17-19. sz. alá

(Demetrovics-palota) földszint, udvarban balra

HELYEZTE AT.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN. Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok

Flanellek ↔ Mosóvelecek

NAGY RAKTÁRA